

NACRX0020NB
prvotní identifikátor

Dne: 13.11.2015 Naše značka: NA- 4084-4/03-2015 Vyřizuje/tel.: Kokošková / 974 847 287

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Drážďany, Lipsko, Výmar / Německo

ÚČEL CESTY: Studijní pobyt v rámci projektu NAKI-INTERPI – Nacistická okupační správa v Protektorátu Čechy a Morava.

ÚČASTNÍCI CESTY: PhDr. Zdeňka Kokošková, vedoucí 3. oddělení Národního archivu

ZPRÁVU PODÁVÁ: PhDr. Zdeňka Kokošková

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Sächsisches Hauptstaatsarchiv, Drážďany, Staatliches Archiv Lipsko, Thüringisches Hauptstaatsarchiv Výmar, Německo

TRVÁNÍ CESTY: 12. 10. – 16. 10. 2015

DATUM VYHOTOVENÍ: 9. 11. 2015

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu

podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Služební cestu jsem zahájila v Praze na hl. nádraží, odkud vyjel v 8.30 hod. vlak EC 176 Johannes Brahms do Drážďan hl. n., kam dorazil v 10.45 hod.

Zpět do České republiky jsem se vracela vlakem EC175 Jan Jesenius, který vyjížděl z Drážďan ve 13.07 hod. a do Prahy, hl. n., přijel v 15.25 hod.

ČÁST ODBORNÁ:

Cílem cesty bylo dokončení výzkumu spisů týkajících se saských a durynských úředníků, kteří působili na území protektorátu v období 1939–1945 jako oberlandráti, ale i dohledání nových pramenů k okupační správě uvedeného území. Zkoumané dokumenty tak slouží jako podkladový materiál pro slovník představitelů okupační správy v Protektorátu Čechy a Morava.

Výzkum bezprostředně navazoval na předchozí studium ve Spolkovém archivu v Berlíně. Vedle systému Invenio je na počítačích v tamní studovně v současné době dostupná ještě další personální databáze – tzv. Databank, NS-Archiv des MfS. Jedná se o soupis signatur spisů shromážděných bývalým východoněmeckým Ministerstvem bezpečnosti, které jsou v současné době založeny zpět nejen do fondů Spolkového archivu, ale i do fondů v různých státních archivech nacházejících se na území bývalé NDR. Prameny, kterým byla tentokrát věnována pozornost, pocházely ze státních archivů v Sasku (Drážďany, Lipsko, Chemnitz) a v Durynsku (Výmar). Vzhledem k tomu, že v Durynsku nebyl dosud k tématu výzkum proveden, bylo třeba se mu věnovat komplexněji.

Z osobních spisů uvedeného zdroje byly studovány následující:

Arke Walter, HStA Weimar, Landeskriminalamt Thüringen, Obj. 09 ZA 1552

Blüthgen Karl, HStA Dresden, Pol.präs. Dresden, ZB II 3923 bl. 001-315

Freytag Bruno, HStA Dresden, Pol.präs. Leipzig, Obj. 13 ZA 11901

Hitzegrad Ernst, HStA Dresden, Landesbehörde der Volkspolizei Sachsen, Obj. 12 ZB 56-060

Leyen von der Joachim, HStA Weimar, Obj. 10 ZD 55-0812

Mann von Friedrich, HStA Dresden, MdI Land Sachsen, Obj. 10 ZD 55-1860 A. 05-19

Meusel Otto Paul, HStA Dresden, Entnazifizierungsverfahren nach SMAD-Befel 201-Ermittlungen, Obj. 14 ZD 54, 3960

Oelhafen von Otto, HStA Dresden, Kriminalamt DD, Obj. 12 ZA 54-488

Thürmer Ferdinand (bez d.nar.), HStA Dresden, Stadt Leipzig, ZA VI 2355 A. 01-20

Vollert Ernst Werner (bez d.nar.), HStA Dresden, Sächs. Gusstahlwerke Döhlen AG, Freithal, ZB II 1613, A. 08.-15

Většina těchto spisů vznikla až po roce 1945 a dokumentovala činnost uvedených osob v období 1933–1945.

V Hlavním státním archivu ve Výmaru byla po konzultaci s tamními odbornými pracovníky navíc studována interní personální databáze. Spisy týkající se úředníků vnitřní správy jsou uloženy zejména v dosud nezpracovaném fondu Land Thüringen, Büro des Ministerpräsidenten, Personalakten aus dem Geschäftsbereich des Ministerpräsidenten.

Závěr

Další studium personálních spisů protektorátních úředníků okupační správy rozšířilo původní výzkum ve Spolkovém archivu v Berlíně a v Národním archivu v Praze. Studium těchto osobních spisů pořizovaných bylo možné získat širší informace k působení úředníků vnitřní správy v období nacismu na území celé Říše, ale zejména k jejich činnosti a osudům po roce 1945.